

PEKKA ERVASTIN KIRJE RUDOLF STEINERILLE

Käännös saksankielestä 18.1.1999 Kristian Miettinen. Käännöksen tarkistus Pentti Aaltonen. Alaviitteet Seppo Aalto. Kirje on peräisin Dornachin Rudolf Steiner -arkistosta. Saksankielisen tekstin valokopiolta on tallentanut Pentti Aaltonen.

Helsinki, 4 kesäkuuta 1921

Kunnioitettu ja rakas tohtori Steiner,

Muistatteko vielä minut? Tapasitte minut vuonna 1912, kun olitte ensimmäistä kertaa täällä Helsingissä. Minä olin silloin Teosofisen Seuran pääsihteeri, ja kerran puhuimme keskenämme pitkään eri asioista. Minulla on aina ollut Teistä rakas muisto, ja usein, usein olen ajatellut Teitä. En tullut mukaan Antroposofiseen Seuraan, vaikka en voinut olla lainkaan mukana Alcyone-Tähti -jutussa (kuten ehkä muistatte). Silloin en tuntenut niin hyvin Teidän oppianne, en myöskään voinut uskoa Mrs. Besantin tarkoittavan muuta kuin hyvää. Sitten tuli sota, eikä posti enää kulkenut. Vasta 1916 sain tiedon kaikista kauheista asioista, joita Mrs. Besant Teistä puhui ja oli puhunut, ja olin enemmän kuin hämmästynyt. Hän oli nähdäkseni kokonaan kansallisdeevansa vaikutuksen alainen, eikä pystynyt näkemään totuutta: hän oli asettunut kokonaan sodan kannalle, ja mielestäni todellisen teosofin pitää seurata Buddhaa ja Kristusta, eikä yleensäkkään kannattaa sotaa. Keskustelin ja kirjoitin siinä määrin kuin se oli minulle mahdollista, ja siksi minun teosofiani nähtiin yleisesti Mrs. Besantille vastakkaisena. Myöhemmin olen kirjoittanut siitä myös Mrs. Besantille. Minusta näytti, että Teosofinen Seura oli poikennut todellisesta tehtävästään, kun se alkoi sekaantua

politiikkaan. Te voitte kiertokirjeestäni¹ lukea unelmistani. Se siitä: ne olivat kamalia aikoja ja minä olen moraalisesti hyvin paljon kärsinyt.

Viime vuonna tulin ikään kuin poisajetuksi Teosofisesta Seurasta veljieni toimesta; olihan minulla toki monia ystäviä, ja olemme yhdessä perustaneet okkultisen seuran. Nimitämme seuraamme Ruusu-Ristiksi, muttemme halua anastaa nimeä itsellemme vaan viitata sillä siihen, että tahottomme on todella etsiä totuutta. Kuitenkin tunnen itse, että olen hyvin lähellä Teitä, ja tunnen itseni rosenkreuziläiseksi. Haluaisimme myös kovin mielellämme tutkia esitelmäsarjojanne, mikäli annatte siihen luvan. Minulla on ollut myös mahdollisuus (vuodesta 1920) lukea useita esitelmäsarjojanne ja voin vain sanoa, että rakkauteni Teihin yhä kasvaa. Nyt olen kuitenkin lukenut jotakin kauhistuttavaa (esitelmäsarjasta nro 42²): halusiko Mrs. Besant v. 1909 todellakin nimetä Teidät uudelleenruumistuneeksi Johannekseksi siinä tapauksessa, että Te tunnustaisitte Alcyonen Kristukseksi? Sehän oli puhdasta humpuukia, aivan jesuiittamaista! Onko se mahdollista? Olenko ymmärtänyt Teidät oikein?

Rakas tohtori Steiner, tohdin lähettää Teille englantinkielisen kiertokirjeeni. Olen kirjoittanut sen, ennenkuin luin esitelmäsarjojanne nro 42. Ymmärrän toki, että ette ole mielellänne ollut tekemisissä seuran kanssa, jonka johto niin pahasti on häpäissyt itsensä. Mutta kuitenkin... kaikki teosofithan eivät ole osasyllisiä, he ovat tietämättömiä. Niin minusta joka tapauksessa tuntuu, että olisi hyvä olla sellainen

¹ Ruusu-Risti 1921, *TEOSOFISEN SEURAN TEHTÄVÄ*. Avoin kirje kaikille maailman teosofeille. Sivut 328–334. Vuonna 1921 PE lähetti yli 900 kirjettä painettuna eri teosofishenkisille seurojen loosheille, johtajille ja aikakauslehdille.

² Rudolf Steinerein koottujen teosten (Gesamtausgabe) nro GA167, *Gegen Wärtiges und Wergangens im Menschengeste*. Berlin 1916.

yleinen liitto³, sillä miten muutoin voidaan heidät saavuttaa? Ja onhan tuhansia hyviä sieluja, jotka olisivat pelastettavissa vielä totuuteen. Niin, olen lukenut Karl Meisen kirjoja, ja mieleeni niistä tulee, että jos se kaikki on totta, niin onpa se aika kauheaa. Ja minun puolestani se voi olla totta, sillä olen varhaisesta nuoruudestani ollut Kristukseen liittyneenä (minusta tuli tolstoilainen 1896), sekä mystiseen että historialliseen. Kuitenkaan en ymmärtänyt, että teosofiset mestarit eivät olleet Kristuksen täyttämiä. Minä luulin tietysti, että he olivat Kristuksen hengen täyttämiä, ja sitähan todelliset mestarit ovat. Siitähän olisikin paljon puhuttavaa, sillä minullakin on ollut okkultisia kokemuksia.

Anteeksi, että olen kirjoittanut näin pitkän kirjeen! Miten mielelläni haluaisin keskustella kanssanne. Ymmärtänne minua: en voi vihata, vain rakastaa. Rakastan Mrs. Besantia ja kaikkia, kaikkia. Rakastan Teitä, kunnioitettu tohtori niin kovin, kovin paljon. En uskalla pyytää kirjettä. Toki Te tunnette, että se olisi minulle niin suuri ja kaunis lahja.

Sydämellisin terveisin
Pekka Ervast
osoite: Helsinki, Suomi.

³ PE viittaa alaviitteessä 1 mainittuun kirjeeseen, jossa hän ehdottaa mm. “ Muodostakaamme siis teosofisten ja samanhenkisten seurojen Yleinen Liitto tai Yhtymä kansainvälisine toimistoineen...”

Helsingfors, den 4 Juni 1921

Sehr geehrter und lieber Dr. Steiner,

Erinnern Sie sich noch meinen? Sie sahen mich im Jahre 1912, als Sie zum erstemal hier in Helsingfors waren. Ich war damals Generalsekrätär der Theosophischen Gesellschaft, und einmal sprachen wir mit einander lange und über verschiedene Dinge. Ich habe Sie immer in liebem Andenken gehabt und oft, oft an Sie gedacht. Ich folgte nicht mit in die Anthroposophische Gesellschaft, obwohl ich die Alcyone- und Star-Geschichte gar nicht mitmachen konnte (wie Sie sich vielleicht erinnern). Ich kannte damals nicht so gut Ihre Lehren, konnte auch nicht glauben, dass Mrs. Besant es anders als gut meinte. Dann kam der Krieg, und man bekam weiter keine Post. Erst 1916 erhielt ich Kenntniss von all den schrecklichen Sachen, die Mrs. Besant über Sie sprach und gesprochen hatte, und war mehr denn erstaunt. Sie stand in meinen augen ganz und gar unter dem Einfluss ihres nationalen Devas und konnte die Wahrheit nicht sehen: sie hatte sich ganz auf die Seite des Krieges gestellt, und ich meinte ein wirklicher Theosoph sollte Buddha und Christus folgen und Krieg im allgemeinen gar nicht approbieren, jedenfalls nicht chauvinistisch sein. Hiervon redete und schrieb ich soweit es mir möglich war, und wurde allmählich von meinen Theosophen hier als Opponent Mrs. Besants angesehen. Später habe ich davon auch an Mrs. Besant selbst geschrieben. Es schien mir, dass die Theosophische Gesellschaft von ihrer wahren Mission herunterfiel als sie anfang sich in die Politik einzumischen. Sie können in meinem Cirkulär von meinem „Träume“ lesen. Genug: es waren schreckliche Zeiten, und ich habe moralisch sehr viel gelitten.

Letztes Jahr wurde ich von meinen Brüdern so gut wie fortgejagt aus der Theosophischen Gesellschaft; doch hatte ich ja viele Freunde, und wir haben uns zu einer okkulten Gesellschaft zusammen geschlossen. Wir nennen unsere Gesellschaft das Rosen-Kreutz ohne irgendetwas usurpieren zu wollen, nur um anzudeuten, dass wir wirklich die Wahrheit suchen wollen. Doch fühle ich persönlich, dass ich Ihnen sehr nahe stehe, und fühle mich als einen Rosenkreuzer. Wir möchten auch sehr gerne Ihre Cyklen studieren, falls Sie uns das erlauben wollten. Ich habe auch gelegenheit gehabt (seit 1920) viele von Ihren Cyklen zu lesen und kann nur sagen, dass meine Liebe zu Ihnen immer wächst. Jetzt habe ich doch was schauderhaftes gelesen (im Cyklus 42): wollte Mrs. Besant 1909 Sie wirklich zum wiederverkörpernten Johannes ernennen, falls Sie den Alcyone als Christus erkennen wollten? Das war ja der reine Humbug, ganz jesuitisch! Ist das möglich? Habe ich Sie recht verstanden?

Mein lieber Dr. Steiner, ich erlaube mir Ihnen meinen englischen Cirkulär zu schicken. Ich habe ihn geschrieben, ehe ich den Cyklus 42 las. Natürlich verstehe ich, dass Sie nicht gerne etwas zu thun haben wollen mit einer Gesellschaft, an deren Spitze man sich so blamiert hat. Aber doch ... alle Theosophen sind ja nicht mitschuldig, sie sind unwissend. So scheint es mir jedenfalls, es wäre gut so eine Föderation zu haben, denn wie kann man sie anders erreichen? Und da sind doch tausende von guten Seelen, die noch zur Wahrheit über zu retten wären. Ja, ich habe die Bücher von Karl Meise gelesen und sage nur: wenn es alles wahr ist, so ist es ja ganz grässlich. Und meinerwegen kann es wahr sein, denn ich habe mich seit meiner frühen Jugend an Christus gehalten (ich wurde „Tolstoyan“ im Jahre 1896), sowohl den mystischen als den historischen; doch verstand ich ja nicht, dass die Theosophischen Meister nicht auch von Christus erfüllt wären. Ich glaubte natürlich sie waren erfüllt von Christi Geist, und

dass sind ja die wahren Meister. Nun ja, davon wäre viel zu sprechen, denn ich habe ja auch okkulte erlebnisse gehabt.

Entschuldigen Sie, dass ich so einen langen Brief geschrieben habe. Wie gerne möchte ich doch mit Ihnen mündlich sprechen. Sie verstehen mich: ich kann nicht hassen, nur lieben. Ich liebe Mrs. Besant und alle, alle. Ich liebe Sie, meinen geehrten Doktor, so sehr, so sehr. Ich wage nicht um ein Brief zu bitten, doch fühlen Sie, dass mir das so ein grosses und schönes Geschenk wäre.

Mit Herzlichen Gruss

Pekka Ervast,

Adresse: Helsingfors, Finnland.